

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ทางด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ของนักศึกษาหลังการฝึกปฏิบัติมหาสติปัฏฐาน 4

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) กระบวนการฝึกปฏิบัติมหาสติปัฏฐาน 4 อริยมรรคมีองค์ 8 ของพระพุทธเจ้า 2) แบบประเมินพฤติกรรม การเรียนรู้ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานตัวชี้วัดอริยมรรคมีองค์ 8 ของพระพุทธเจ้า วิธีการวิจัยเป็นการ ทดลองนำกระบวนการฝึกปฏิบัติมหาสติปัฏฐาน 4 อริยมรรคมีองค์ 8 ของพระพุทธเจ้า ตามแนว ทางของพระธวัชชัย ธมฺมทีโป พระอาจารย์ใหญ่ศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติบ้านวังเมือง กระทรวงศึกษาธิการ (ภาคเอกชน) แห่งแรกในประเทศไทย เป็นวิธีสังเกตตรงเข้าสู่จิตภายใน เห็น การเกิด-ดับ และตามรักษาคิดไปทุกขณะ ที่เรียกว่า "ดูจิต" มาบูรณาการร่วมกับกิจกรรม การเรียนการสอนในรายวิชา การสอนวิชาเฉพาะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยกราฟแสดงการพัฒนา และตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองฝึกปฏิบัติมหาสติปัฏฐาน 4 นักศึกษามีพัฒนาการ ของพฤติกรรมการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และด้านสังคม ด้าน สติปัญญาเรื่องที่มีการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีความคิดสร้างสรรค์ 2) มีความ เข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ตามความเป็นจริง 3) ทนต่อการเปลี่ยนแปลงและเทคโนโลยีและสามารถนำ เทคโนโลยีนั้นมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับตนเองได้ ด้านอารมณ์เรื่องที่มีการพัฒนา มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) รู้จักบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสม 2) รู้จักควบคุมอารมณ์ของ ตนเอง 3) รู้จักใช้จ่ายให้เหมาะสมกับตนเอง และด้านสังคมเรื่องที่มีการพัฒนามากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) มีความเชื่อเพื่อเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2) ไม่เบียดเบียนผู้อื่น 3) มี ไมตรีต่อผู้อื่น

ABSTRACT

TE 147140

The purpose of this research was to study students' intelligent, emotional, and social learning abilities after practicing Mahasatipatthana 4. The population of this study was 23 students majoring in Agricultural Technology-Plant Production who studied in the second semester of the academic year B.E. 2545.

The research instruments were 1) Mahasatipatthana 4 and Buddha's Ariyamagga 8 practice which belong to Pra-Thawatchai Thammatipo, the Bhikkhu of Bann Wung Muang, the Center of Mind Development in the Honour of His Majesty The King, Ministry of Education (Private Sector) which is the first place in Thailand, called "Seeing the Mind". 2) learning behavior assessment forms which covered Buddha's Ariyamagga 8 standard.

The research method was to integrate Mahasatipatthana 4 and Buddha's Ariyamagga 8 practice with teaching and learning in Special Teaching Method Subject. The data were statistically analyzed by frequency, means and standard deviation, and presented with graphs and tables.

The research found that students had more development of learning behavior on the intelligence, emotion, and social. They developed their intelligence by 1) having the creative thinking, 2) having an understanding anything as it is, and 3) having ability to adapt changing technology to themselves. They developed their emotion by 1) managing the time properly, 2) knowing to control their own's emotion, and 3) knowing to spend money appropriately. They developed their social adjustment by 1) having to be generous and helpful to people, 2) having no persecution to others, and 3) having spirit of friendship for people.